

Riny in Boeken

Beste mensen,

Zomaar een dag in de boekhandel:

Klant:

“ik zoek een specifiek managementboek voor vrouwen maar ik weet niet wie de schrijver is of wat de titel is, er staan rode nagels op de kaft”
..... gevonden!! (wel na behoorlijk wat spuurwerk. Bovendien waren het rode lipsticks in plaats van nagels op de kaft)

Klant:

“U heeft buiten zo’n leuk bankje staan, precies het formaat wat ik zoek. Waar heeft u dat gekocht?”
..... ik maak een snelle afweging, oorspronkelijk aangeschaft voor een rokende collega die inmiddels gestopt is en er zitten nu alleen maar ijseters op. Geen idee meer waar dat bankje gekocht is. Dus:
“voor € 40,- mag u hem meenemen.
..... Verkocht.

Klant:

“ik zoek dat en dat boek als cadeau “

Ik: als het voor dezelfde verjaardag is waar uw zus ook naar toe gaat is dat misschien niet handig want dan heeft zij het vanmorgen al gekocht “

Klant: oh, bedankt, dan zoek ik wat anders uit!

.....

Verder in dit nummer:

- Noud Bles: Wie lezen, wat, waar en waarom
- gelezen: *Wachtwoord*, een recensie
- Aanbevolen boeken
- Paul Troost: Word zelf filosoof: een *wake-up call*
- Colofon

Klant (telefonisch):

Ik zit ’n kruiswoordpuzzel te maken en ik kom er niet uit. Wat is de schrijver van dat en dat boek?”
Na beantwoording onzerzijds: : “ Fijn, nu kan ik verder... “

Klant:

“willen jullie bij de koffie gevulde koeken of spritsen? “

Wij: “ eigenlijk allebei “

En dat mocht .....

Klant:

Jullie TL buis knippert. Zal ik ‘m even vervangen?
En dat gebeurde.....

En daar tussendoor verkopen wij boeken, geven advies over boeken die we zelf de moeite waard vonden of die een goede recensie hadden. We volgen de wereld van het boek als boekhandelaar en als lezer. En als een boek ons persoonlijk tegengevallen is, durven we dat ook te zeggen... En dat alles maakt het de moeite waard!!

Groetjes,

Riny Polman

Wie er lezen, wat, waar en waarom

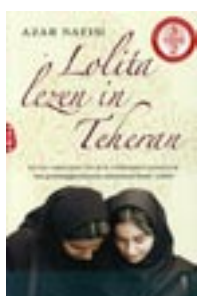
Wie het zijn, de mensen die boeken kopen en ze lezen, Renate Dorrestein, de auteur van *De leesclub*, laat niet na om dat ons, lezers van haar laatste roman, in te peperen. Middelbare mutsen, schrijft ze, vrouwen bij wie de botten ontkalken, het schaamhaar grijs wordt, de tanden in de

kaken rammelen en die lellen krijgen in hun hals of bovenarmen als kipfiletjes. Maar wel de dames die het fundament vormen onder de letteren. Zonder ons, zegt Leonie op bladzij 14, zou de hele boel in elkaar storten. Bibliotheken zouden bij gebrek aan bezoek door spinrag overwoekerd raken. Uitgevers en boekverkopers blijven met torenhoge stapels boeken zitten en worden er

uiteindelijk onder vermorzeld. Deze schrikbeelden blijven fantasie dankzij Leonie en haar zes leeszusters, tezamen de leesclub uit de titel van dit opmerkelijke boek.

In het buitenland is het leeslandschap anders, met name in Iran, zo blijkt uit *Lolita lezen in Teheran* van Azar Nafisi. Want in Iran - en naar we aannemen in vergelijkbare staten - is het lezen naar eigen voorkeur en er in groepsverband over praten een regelrechte uiting van verzet. Azar Nafisi doceert Engelse letterkunde op de universiteit van Teheran, waar de regels over gedrag, uiterlijk en maatschappelijke deelname na de islamitische revolutie van Khomeini snel ten nadele van vrouwen en meisjes veranderen. Ze geeft haar baan op en begint een leeskring die - hoe toevallig -

ook zeven vrouwen telt, jonge vrouwen, studentes die moeten liegen om verderfelijke buitenlandse literatuur in het huis van Nafisi te kunnen bespreken. In tegenstelling tot de leesclub van Dorrestein die zich beperkt tot het oeuvre van de fictieve auteur Gideon de Wit, lezen de dames onder leiding van Azar Nafisi vrijwel alleen hoofdwerken uit de Angelsaksische literatuur. Hun

voorkeur vinden we terug in de titels van de vier delen: *Lolita*, *Gatsby*, *James en Austen*, al beginnen ze dichterbij huis: *De verhalen uit Duizend-en-één-nacht*, de romancyclus waarin ze drie soorten vrouwen ontdekken: vrouwen die verraden en vervolgens gedood worden (de ontrouwe koningin), vrouwen die gedood worden voordat ze de kans krijgen te verraden (de maagden voor één nacht) en *Sjarazaad*, zij doorbreekt de cirkel van geweld door middel van verbeelding en inzicht en zij overleeft. Dit model houdt Nafisi haar studentes voor: de verbeelding als brug tussen het persoonlijke en het politieke, tussen de onderdrukte vrouwelijke identiteit en de intolerante godsdienst.

Eindigt het ene boek met de wrange aftocht van de hoofdpersoon die Teheran verlaat om in de Verenigde Staten een nieuw bestaan op te bouwen, het andere boek besluit met de knoop in de mitella van de jonge, niet aan de handeling deelnemende vrouw, het lid van de rechterlijke macht. Wat het één te maken heeft met het ander valt slechts de lezer ten deel: de boeken vertellen je het naadje van de kous. In beide gevallen met onvervalst leesplezier. Bovendien helpen ze je aan een waaier van

nieuwe titels waar je vervolgens je tanden in kunt zetten. Van boeken, zegt het bekende spreekwoord, krijg je nooit genoeg.

Voor wie haar weg in boekenland alleen met behulp van een boek wil zoeken, is er het baksteenzware *1001 boeken die je gelezen moet hebben*. Nabokov, Scott Fitzgerald, James en Austen, de heldenauteurs in Teheran, ze staan er allemaal in. En wie altijd al lid van een leeskring wilde worden, maar dat pas durft na lezing van een van onderstaande titels: de Openbare bibliotheken in Lingewaard organiseren leeskringen in Bemmelen, Gendt en Huissen. Na de zomer begint een nieuwe reeks.

Noud Bles

Peter Boxall (red.): *1001 boeken die je gelezen moet hebben*, 2007, Uitgeverij Libero, prijs € 19,95

Renate Dorrestein: *De leesclub*, roman, 2010, Uitgeverij Contact, prijs € 15,00

Azar Nafisi: *Lolita lezen in Teheran*, roman, 2009, Uitgeverij Arena, prijs € 12,50

Alle bijdragen in de rubriek Van Boeken Bezeten die vanaf april 2002 in de nieuwsbrief zijn verschenen, kunt u terugvinden op de website van Noud Bles: <http://www.noudbles.nl>, kies: publicaties, columns, columnarchief.

Wachtwoord een nieuwe thriller van Charles den tex

Toen ik het boek dichtsloeg, was ik een ogenblik in gedachten verzonken. Micheal Bellicher, die ook de hoofdfiguur was in het eerder verschenen boek *Cel* maakt ook in dit nieuwe boek veel mee.

Wachtwoord is een goed geschreven thriller over de vrouwenhandel en prostitutie die sterk is opgeleefd na het wegvallen van de Sovjet Unie en het IJzeren Gordijn.

In de zoektocht naar zijn vriendin, raakt Michael Bellicher verzeild in de meest macabere situaties. Hij (werkzaam als consultant) wordt zo meegezogen in zijn speurtocht, dat hij zijn eigenlijke werk verwaarloost en zijn klanten verliest.

Murw gebeukt en vernederd, weet hij toch op miraculeuze wijze te ontsnappen aan zijn belagers nadat hij is binnengedrongen in het wespennest van de maffiose tegenstander.

Een spannend, goed geschreven boek, zoals we van Charles den Tex gewend zijn.

Frans

Aanbevolen boeken

Dominique Lapierre: *Een regenboog in de nacht*

6 april 1652: een handvol Hollandse tuinders stapt aan land op het zuidelijkste puntje van Afrika. Hun opdracht: sla telen voor de aan scheurbuik lijdende bemanning van de passerende VOC-schepen. Ze houden het sla telen echter al snel voor gezien en trekken naar het noorden om zich te vestigen in het uitgestrekte, dorre land. Grootgebracht in de calvinistische traditie en met het geloof het uitverkoren volk te zijn, gaan deze eerste kolonisten de confrontatie aan met Bosjesmannen, Zoeloes en de Britse soldaten. De Boeren delven na twee Boerenoorlogen het onderspit, hoewel ze in twee Boerenrepublieken de basis leggen voor het apartheidsysteem in Zuid-Afrika. In 1994 komt aan dat systeem een einde als Nelson Mandela gekozen wordt tot de eerste zwarte president van Zuid-Afrika.

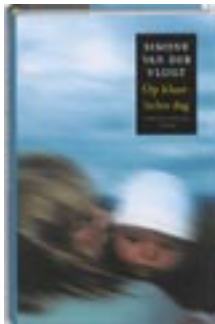
prijs € 19,99 (ing)

Ad van Liempt: *Selma*

Selma Wijnberg (Groningen, 1922) is een van de zeer weinigen die Sobibor overleefde. Sobibor was een vernietigingskamp, dat niemand mocht overleven, zodat na de oorlog nooit iemand zou kunnen getuigen over de massamoord die daar werd gepleegd. Die opzet mislukte. In Sobibor brak in oktober 1943 een opstand uit, waardoor enkele honderden Joodse gevangenen het kamp ontvluchtten. Onder hen Selma Wijnberg en haar Poolse vriend Chaim Engel. Ze bleven uit handen van de nazi's en doken onder in het uiterst vijandige Polen. Beiden overleefden de oorlog, maar waren in Nederland niet welkom en emigreerden uiteindelijk naar de Verenigde Staten. Recent heeft de Nederlandse regering excuses aangeboden aan Selma Wijnberg.

prijs € 16,95 (geb)

Simone van der Vlugt: *Op klaarlichte dag*

Een jonge vrouw, Nathalie, is op de vlucht voor haar gewelddadige ex-vriend. Het kost haar al haar vindingrijkheid om uit zijn handen te blijven. Maar ze is niet alleen op de vlucht voor hem. Ook de politie wil haar spreken, in verband met de moord op haar beste vriendin. Een toevallige ontmoeting tussen Nathalie en rechercheur Julia Vriens brengt de zaak in een stroomversnelling. Nathalie heeft inmiddels een nieuwe identiteit aangenomen en Julia heeft geen idee met wie zij te maken heeft. Maar als Nathalies-ex op het toneel verschijnt, verandert dat. Dan blijkt dat niets is wat het lijkt.

prijs: € 19,95 (ing)

David Remnick: *de Brug*

Recent verscheen een nieuwe biografie van Barack Obama. Binnen de complexe geschiedenis van de USA in de afgelopen 50 jaar, symboliseert de verkiezing van deze president een keerpunt. De Edmund Pettusbrug waar in 1965 de zwarte demonstranten nog verdreven werden door de politie is een symbool van deze verandering. Remnick sprak met veel mensen uit de omgeving van Obama en ook met hemzelf. Voor het eerst zijn ook brieven van de president in druk verschenen.

prijs € 22,50 (ing)

Philippe Claudel: *Alles waar ik spijt van heb*

De verteller keert terug naar de plaats van zijn jeugd om zijn moeder te begraven. Door zijn verblijf aldaar komen zijn herinneringen aan het verleden naar boven. Wat bracht hem ertoe zijn geboortestreek te verlaten om nooit meer terug te keren? Een sfeervolle roman over familiegeheimen en de eeuwige zoektocht naar zelfinzicht.

prijs € 19,95 (ing)

Word zelf filosoof: een *wake-up call*

In een tijd dat neuro- en cognitiewetenschappers een vraagteken bij onze vrije wil zetten door provocerend te poneren dat ons gedrag ons gewoon overkomt, doet Jan Bransen, hoogleraar Filosofie van de gedragswetenschappen aan de Radboud Universiteit, in zijn boek *Word zelf filosoof* een dringend beroep op ons om onze filosofische vaardigheden eens duchtig op te poetsen. De ideeën van zijn opponenten die het functioneren van het brein met moleculaire en beeldvormende technieken proberen te verklaren, staan dwars op die van de filosoof uit Bommel. Ze vragen dan ook om repliek en, hoewel het niet het eigenlijke thema van zijn boek is, krijgen ze die ruimschoots. Want het is de taak van een wetenschapper het waarheidsgehalte van hypothesen en conclusies voortdurend kritisch te bezien, niet alleen die van anderen maar ook die van jezelf. Een filosoof is nooit uitgedacht. Wij ook niet, als we het dringend advies van Bransen ter harte nemen.

Jan Bransen is geen voorstander van de harde exacte aanpak, maar van een zachte methode die voor traag en goed beargumenteerd denken pleit. In *Word zelf filosoof* spoort hij ons aan onze ingesleten begrippenkaders te herijken. Dat is hard nodig, vindt hij, want in het publieke debat worden meer dan eens slecht gefundeerde meningen geuit, en die worden door ons maar al te vaak als zoete koek geslikt.

In het hoofdstuk waarin hij zijn aanpak met de opzienbarende conclusies van de cognitiewetenschappers confronteert, laat Bransen zien hoe je met de analyse van begrippen en de relaties tussen begrippen je mening kunt onderbouwen. Dat is ook het doel dat Bransen met *Word zelf filosoof* heeft: 'Het engagement achter mijn pleidooi is vooral educatief van aard.'

Om filosofische vaardigheden draait het in Bransens boek. In het *Filosofie Magazine* van april zegt hij dat hij *Word zelf filosoof* uit verontwaardiging heeft geschreven. 'Ik had schoon genoeg van dat gepingpong van meningen (...). We vragen elkaar niet meer waarom we onze mening hebben.' Het is volgens hem tijd om 'echte debatten' te voeren. Een *wake-up call* noemt hij zijn boek. Hij wil ermee de filosoof in ons wakker schudden en ons leren meer zorg te besteden aan de taal die we dikwijls zo achteloos gebruiken en waarmee we maar al te vaak een weinig doordachte mening ventileren. Bransen presenteert zes filosofische vaardigheden die hij met de nodige uit het leven gegrepen

voorbeelden uit de doeken doet. Het zou te ver gaan die vaardigheden hier te behandelen. Soms overkomt het je dat de vrije wil een duwtje krijgt om naar de boekhandel te gaan, nietwaar?

Wat ik wel kwijt wil, is dat in heel het boek Bransens levensvisie doorklinkt. Dat is het sentimentalistisch humanisme. In de traditie van de achttiende-eeuwse Schotse Verlichting zijn we gewend onze moraal vanuit de redelijke principes van ons verstand te begrijpen en te vertrouwen op redelijke procedures. Bij ons heeft dit onder andere geresulteerd in fatsoen dat op onpersoonlijke en anonieme relaties is gebaseerd. Dit rationeel humanisme heeft volgens Bransen zijn langste tijd gehad. Hij pleit voor een samenleving waarin onze moraal te begrijpen is 'vanuit de natuurlijke sympathie van ons hart'. Sympathie, zoals die in de ouder-kindrelatie vanzelfsprekend is, is volgens Bransen een meer geschikt kompas om aan een multiculturele samenleving richting te geven. Hij haast zich overigens te zeggen dat zijn visie op de moraal de rede niet uitsluit. 'Ik poneer een sentimentalistisch humanisme simpelweg als een aannemelijke, zij het controversiële visie.'

Word zelf filosoof verschaft de vaardigheden om eens goed over het sentimentalistisch humanisme na te denken, evenals over al onze ideeën waarmee we ons bestaan zin geven. Filosofie moet je doen, zegt Jan Bransen. Geen slecht advies met de verkiezingsdebatten in aantocht.

Paul Troost

Op 18 mei om 19.30 uur gaat Jan Bransen over zijn boek in debat in het Filosofisch Café Arnhem, Hoofdkwartier, Oude Kraan 72 Arnhem. Toegang gratis.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Boekhandel Polman te Bommel. Ingezonden artikelen verwoorden de mening van de schrijver.

De nieuwsbrief geeft nieuws en activiteiten over de wereld van 'het geschreven woord' in het algemeen en over onze boekhandel in het bijzonder.

Daarnaast willen we een podium zijn voor mensen die van boeken en literatuur houden. Dus indien u een stukje wilt schrijven voor de nieuwsbrief, aarzel dan niet!

De nieuwsbrief is gratis af te halen in de winkel.

Vanzelfsprekend wordt onze nieuwsbrief ook op onze website gepubliceerd.

Informatie:

Boekhandel Polman
Dorpsstraat 42
6681 BN Bommel
T: 0481 - 453 145
F: 0481 - 454 419

Bijdragen van:

- Noud Bles
- Paul Troost
- Riny Polman

Eindredactie:

- Frans Polman

W: www.boekhandelpolman.nl
E: info@boekhandelpolman.nl